

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 248. An fœmina, quæ ob arctitudinem cognosci non potuit à viro, ideoque ab eo separata fuit, sit eidem nec frigiditate, nec maleficio laboranti reddenda, postquam experientia probatum fuit, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

*Quaest. 248. An femina, quae ob ar-
bitrariam cognoscere non potuit à vi-
ro, ideoque ab eo separata fuit, sit
eidem nec frigiditate, nec maleficio
laboranti reddenda, postquam ex-
perientia probatum fuit, eam ab
alio cognitam.*

Resp. Quamvis id absolute affirmant Innoc. in
c. fraternitati. h. t. à n. 1. Host. *ibidem n. 7.*
Alex. *n. 99.* melius tamen dicunt Abb. in *c. n. 7.*
2. & 3. Gl. ibid. v. simili. Sanch. d. 93. n. 13. Gutt.
c. 112. n. 26. Castrop. cit. §. 1. n. 12. & c. attentè
prius examinandum & inspiciendum, num alter vir
fuerit priori omnino similis aetate, robore, ac mem-
bro virili, quae similitudo universalis si deprehen-
datur, praesumendum, potuisse à priore viro co-
gnosci, adeoque ei reddendam, juxta *c. fraterni-
tati.*

*Quaest. 249. Qualiter impotentia du-
bia sit impedimentum matrimonii
contracti, vel saltem usus illius.*

1. **R**esp. primò: Tameis dubius de impotentia
sua peccat mortaliter contrahendo matrimo-
nium. Sanch. *L. 7. d. 103. in fine. Gutt. c. 116. n.*
3. Castrop. cit. p. 14. §. 7. n. 1. tam ob gravem in-
juriam per hoc irrogatam alteri conjugii potens i-
gnoranti illam illius impotentiam dubiam. Tum ob
irreverentiam irrogatam Sacramento matrimonii,
exponendo illud periculo nullitatis, postquam ta-
mentali dubio stante contraxit, petere & reddere
potest debitum, ut constat Ecclesiae, num validè
an invalidè contraxerit. Castrop. *n. 2.* & si intra
triennium, quod conceditur ad explorandam im-
potentiam, matrimonium consummare non potue-
rit, separandus est; quia praesumitur contraxisse
invalidè; nempe cum impotentia perpetua.

2. **R**esp. secundò: Dum dubitatur, num matri-
monium consummaverit, & re diligenter exami-
nata, dubium illud vinci non potest, judicandum
est pro valore matrimonii; cum quilibet praesuma-
tur potens, quamdiu non probatur impotens. Sanch.
n. 3. Castrop. n. 3.

3. **R**esp. tertio: Dum constat de impotentia,
dubitaturque solum, an praecesserit matrimonium,
si sit à natura, judicandum esse eam praecessisse ma-
trimonium, adeoque contractum nulliter; cum
quae à natura sunt, sint perpetua, praesumendum
eam impotentiam fuisse semper, docent à fortiore
Malcard. *de prob. conl. 816. n. 19.* Henric. *L. 12.*
c. 8. n. 3. Host. in *c. fraternitati. h. t. n. 4.* ibique
communiter alii. Si est accidentalis, sive ex ma-
leficio, sive ex morbo, vel per industriam huma-
nam, puta, per abscissionem membri proveniat,
praesumi adhuc debere praecessisse matrimonium
teneat iidem; eò quòd licet impotentia accidenta-
lis praesumi non debeat, nisi fuerit probata, si tamen
constet eam adesse, & tantum dubitatur, num pra-
cesserit matrimonium, expedit praesumptionem
fieri, quae conjugibus, proli, matrimonio favora-
bilior; hic autem favorabilis sit, praesumi pra-
cessisse matrimonium; quia conjux potens potest in-
ite aliud matrimonium, prolem generare, & evi-
tare periculum accedendi ad non suam. Castrop. ta-
men *n. 5.* citans pro se Butt. in *c. fraternitati. n.*
20. censet praesumendum esse, quamcunque impo-
tentiam subsecutam esse matrimonium, eò quòd,
dum quilibet debeat praesumi à natura potens, pra-

sumi quoque debeat, illam impotentiam ante ma-
trimonium non fuisse, adeoque id asserenti incumbat
onus probandi, quòd ubi facere non potest, ju-
dicandum matrimonium validè contractum. Atque
ita conjux potens jure optimo praesumere possit ac
debeat, se accedere ad suam. Limitat tamen sen-
tentiam suam Castrop. *n. 6.* ita ut, si illico, ac
matrimonium contractum, constet de impotentia,
ea censenda praecessisse matrimonium; cum quis
praesumi non debeat, tam brevi tempore ab uno ad
aliud extremum transisse. Citat pro hoc Sanch.
& Gutt. *ll. cit.*

4. **R**esp. quartò: Dum dubitatur, an impo-
tentia naturalis vel accidentalis, praesumendum sem-
per esse accidentalem, quamdiu non probatur con-
trarium; eò quòd praesumi non debeat defe-
cisse naturam, censent Sanch. Gutt. *ll. cit.* Ca-
strop. *n. 7.*

*Quaest. 250. An & à quo tempore po-
tens reclamare possit conjugem im-
potentem, & audiendus sit.*

1. **R**esp. primò: Mulier statim, hoc est, post
mentem vel intra bimestre à contracto matri-
monio reclamans, allegando viri impotentiam,
audienda est, etsi vir neget. Sanch. *L. 7. d. 109. n.*
16. Pirh. *h. t. n. 14.* juxta *c. 1. h. t.* elapso verò bi-
mestri à contracto matrimonio alleganti mariti im-
potentiam deneganda est audientia (intellige, non
absolute & pro semper, sed quousque transierit tri-
mestris) quia tam serè reclamans, cum ut ait Papa
c. 1. h. t. citò & in parvo tempore scire potuit, si vir
cum ea coire non potuisset, praesumitur dicere non
verum. *cit. c. 1. h. t.* Abb. *ibid. n. 5.* Alex. *n. 7.* Sanch.
n. 2. Pirh. *l. c.* Castrop. *§. 1. n. 2.* nisi se offerat ad pro-
bandam impotentiam per signa certa & evidenti-
a, vel verosimiliter evidenti- a, tunc enim statim non
expectato triennio audienda; cum jam cesserit falsi-
tatis praesumptio, cui decisio illa Papae innitebatur.
Sanch. *n. 5.* Castrop. *l. c.* Gutt. *c. 120. n. 20.* Porro
bimestre illud computandum à die illo, quo vir post
contractum matrimonium copulam intentavit. Butt.
inc. laudabilem. h. t. n. 10. Alex. *n. 10.* Host. in
princ. Sanch. *n. 4.* Gutt. *n. 19.* Castrop. *l. c.* Arg.
c. accepisti. h. t. ubi Papa suae reclamanti denegatae
audientiae dat rationem, quòd citò scire potuisset,
an vir secum coire potuisset, quòd nullo modo scire
potuisset, nisi vir copulam intentasset.

2. **R**esp. secundò: Transacto autem triennio
non conceditur mulieri audientia, tameis per signa
dubia probare nitatur impotentiam. Castrop. *l. c.*
Sanch. *n. 14.* Gutt. *n. 27.* juxta *c. fraternitati. & c.*
fin. h. t.

*Quaest. 251. An & qualiter impotens re-
clamare possit.*

1. **R**esp. primò: Quemadmodum potens lici-
tum est reclamare contra impotentem conju-
gem; cum ejus maxime intersit, non esse alliga-
tum impotenti; ita etiam impotens, si suam impo-
tentiam tempore contractus ignoravit, reclamare
poterit, ne cogatur onera matrimonii sustinere, &
uxorem alere. Castrop. *n. 3.* Arg. *c. 1. h. t.* ubi vir
suam frigiditatem allegavit. Quinimò tenebatur
reclamare, si periculum incontinentiae, nisi disso-
lutionem matrimonii procurer, intercurrat; eò
quòd staute illo periculo non possit jam cum conju-
ge habitare, eamque ut sororem habere.

2. **R**esp. secundò: Quòd si tempore matrimonii
contracti consensus fuit suae impotentiae, non posse
eum procurare separationem, potente renitente;